

Rimska 8
SI - 1000 Ljubljana
Slovenija
Tel.: + 386 1 2 000 250
Fax: + 386 1 2 000 260

**Sodelovanje pri pripravi Tretjega poročila RS o sprejetih ukrepih za
uresničevanje Konvencije o otrokovih pravicah**

**»KAZALCI ZA SPREMLJANJE NAPREDKA PRI SPREJEMANJU
UKREPOV ZA URESNIČEVANJE KONVENCIJE O OTROKOVIH
PRAVICAH«**

Tatjana Rakar, Urban Boljka

Otroška opazovalnica

Ljubljana, november 2009

Naročnik: **MDDSZ, Direktorat za družino**
Slovenska cesta 54
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri naročniku: Mag. Lea Javornik-Novak

Št. pogodbe: 4060-58/2008

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo,
Otroška opazovalnica**
Rimska 8
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri izvajalcu: Dr. Tatjana Rakar

Naslov poročila: Sodelovanje pri pripravi Tretjega poročila RS o sprejetih ukrepih za uresničevanje Konvencije o otrokovih pravicah.
»Kazalci za spremljanje napredka pri sprejemanju ukrepov za uresničevanje Konvencije o otrokovih pravicah«.

Avtorji poročila: Dr. Tatjana Rakar
Urban Boljka, univ.dipl.soc.

Št. delovnega poročila: IRSSV 16/2009
Datum izdaje poročila: 30.11.2009
Kopije: Skrbnik naloge na MDDSZ (1x tiskana verzija, 1x CD)
Skrbnica pogodbe na MDDSZ (1x tiskana verzija)
Arhiv IRSSV (1x)
Prosti izvodi z dovoljenjem naročnika.

Odgovorna oseba: Mag. Barbara Kobal, direktorica IRSSV

POVZETEK

Ključni cilj naloge »Kazalci za spremljanje napredka pri sprejemanju ukrepov za uresničevanje Konvencije o otrokovih pravicah« je opredelitev ustreznega nabora kazalcev, ki omogoča celostno in učinkovito spremljanje politik, strategij, programov in ukrepov na področju otrokovih pravic. Oblikovani kazalci otrokovih pravic naj bi tako pripomogli k bolj sistematičnemu evalviranju in spremljanju napredka ter učinkovitejši implementaciji pravic iz Konvencije.

Ključne besede:

Konvencija o otrokovih pravicah, kazalci otrokovih pravic

SUMMARY

The main goal of the project »Establishment of child rights indicators for monitoring and assessing the progress of policies regarding the implementation of the Convention on the Rights of the Child« is the formation of a set of child rights indicators that enables comprehensive and more efficient monitoring of policies, programmes and strategies in the field of children rights. Such a set of child rights indicators serves as a tool for a more systematic evaluation of the implementation of the rights from the Convention. It therefore provides a basis on which the progress of the rights guaranteed in the Convention can be assessed.

Key words:

Convention on the Rights of the Child, child rights indicators

KAZALO

UVOD	5
I. SPLOŠNI UKREPI URESNIČEVANJA (členi 4., 42. in 44., 6. odstavek).....	11
II. DEFINICIJA OTROKA (1. člen)	12
III. SPLOŠNA NAČELA (členi 2., 3., 6. in 12.).....	13
IV. CIVILNE PRAVICE IN SVOBOŠČINE (členi 7., 8., 13.-17., 19. in 37. (a)).....	15
V. DRUŽINSKO OKOLJE TER NADOMESTNA VZGOJA IN VARSTVO (členi 5., 9.- 11., 18. (1.-2. odst.), 19.-21., 25., 27. (4. odst.) in 39.).....	18
VI. OSNOVNO ZDRAVJE IN BLAGINJA (členi 6., 18. (3. odst.), 23., 24., 26., 27. (odst. 1.-3.))	23
VII. IZOBRAŽEVANJE, REKREACIJA IN KULTURA (členi 28., 29. in 31.)	31
VIII. POSEBNI VARSTVENI UKREPI (členi 22., 30., 32.-36., 37.(b)-(d), 38., 39. in 40.)	33
LITERATURA	41
PRILOGA: KONVENCIJA O OTROKOVIH PRAVICAH	43

UVOD

Družbeni kazalci za merjenje kakovosti življenja in ocenjevanja položaja različnih družbenih skupin so se resneje začeli uveljavljati v 70. letih prejšnjega stoletja. Naraščajoča kompleksnost, hitre družbene spremembe na eni, in nujnost večje odgovornosti za sprejete javne politike na drugi strani, so botrovale povečani potrebi po merjenju učinkov in uspešnosti socialnih in drugih javnih politik. Kazalci za spremljanje kvalitete življenja otrok so se začeli pospešeno razvijati po letu 1979 - mednarodno leto otroka Organizacije združenih narodov, ko so se začele nastajati številne akademske študije o položaju otrok in kakovosti njihovega življenja. V tem obdobju se zgodi temeljni premik v pojmovanju kdo oziroma kaj je enota analize. To postane otrok, in ne več samo družina otroka oziroma gospodinjstvo, kjer otrok živi (Ennew 1997). Leta 1990 stopi v veljavo Konvencija o otrokovih pravicah (OZN)¹, ki so jo do sedaj ratificirale skoraj vse države². Z ratifikacijo Konvencije se države obvezujejo, da bodo ščitile in zagotavljale pravice otrok, ter da bodo njihove politike, ukrepi in programi zasnovani in implementirani na način, da bo spoštovana najboljša korist otroka.

Sama ratifikacija Konvencije pa še ne pomeni, da bodo pravice otrok tudi dejansko spoštovane v praksi, navkljub dejstvu, da je Konvencija za podpisnice pravno zavezujoča. Ratifikacija in zakonodajna ureditev sta tako šele prvi korak k njenemu uresničevanju. Skladno s tem se je v novem tisočletju v mednarodnem diskurzu o otrokovih pravicah poudarek prestavil iz sprejemanja mednarodnega prava, ki podpira in temelji na človekovih pravicah, na učinkovitejšo implementacijo že sprejetih standardov na tem področju (Kamerman, Phipps in Ben-Arieh 2009).

Zato mora biti za polno implementacijo pravic, ki bo omogočila njihovo polno uživanje in posledično izboljšala življenje otrok, vzpostavljen sistem evalviranja in merjenja napredka na področjih, ki jih pokriva Konvencija. Temelji takšnemu sistemu preverjanja napredka uresničevanja Konvencije so postavljeni že v 44. členu Konvencije, kjer je zapisano, da se »države pogodbenice zavezujejo, da bodo preko

¹ Sprejela jo je Generalna skupščina Združenih narodov z resolucijo št. 44/25 z dne 20. novembra 1989. Veljati je začela 2. septembra 1990 v skladu z 49. členom. V nadaljevanju Konvencija.

² Izjema sta ZDA in Somalija.

generalnega sekretarja Združenih narodov Odboru poročale o ukrepih, ki so jih sprejele za uveljavitev tu priznanih pravic, in o napredku, ki so ga dosegle pri uživanju teh pravic: a) v dveh letih, odkar je za posamezno državo začela veljati ta Konvencija; b) nato pa vsakih pet let.» Vlade držav podpisnic so tako obvezane spremljati uresničevanje otrokovih pravic opredeljenih v Konvenciji in o tem poročati v poročilih Odboru za otrokove pravice. Zavezane so torej k rednemu spremljanju in evalvaciji položaja otrok in uresničevanja njihovih pravic.

Uspešno in kakovostno spremljanje in evalvacija, ki v končni fazi pripomoreta k boljši povratni informaciji tako političnim odločevalcem o (ne)učinkovitosti določenih ukrepov, kot tudi drugim deležnikom o uresničevanju Konvencije, morata vključevati ustrezen nabor kazalcev za spremljanje njenega uresničevanja. Kazalce v splošnem definiramo kot »kvantitativne in kvalitativne opise stanja na različnih družbenih področjih«. Uporabljajo se za merjenje sprememb in ugotavljanje trendov skozi čas. Predstavljajo pomembno informacijo za vpogled v za otrokove pravice pomembna področja. Tako jih lahko razumemo »kot majhno okno s pogledom v večjo, kompleksnejšo sliko« (Sans 2005). Kazalci morajo biti utemeljeni na zanesljivih statističnih metodah pridobivanja podatkov, biti morajo merljivi in statistično zanesljivi, objektivni, preverljivi in primerljivi ter omogočati jasno in nedvoumno interpretacijo. Tako opredeljeni kazalci lahko tvorijo koherenten sistem, ki bo odziven na želene in neželene izide, ki jih povzroči uvedba novih javnih politik. Na ta način lahko kazalci pripomorejo k ustreznemu spremljanju in sistematičnemu evalviranju napredka in posledično k polni uveljavitvi in uresničevanju pravic iz Konvencije.

V skladu s takšno definicijo kazalcev otrokovih pravic smo izoblikovali temeljne cilje, ki jih želimo z oblikovanjem kazalcev doseči:

1. vzpostavitev sistematičnega zbiranja podatkov o položaju in kvaliteti življenja otrok z namenom boljšega načrtovanja, implementacije in evalvacije javnih politik, in drugih ukrepov ter programov namenjenih uresničevanju otrokovih pravic in izboljšanju njihovega družbenega položaja;
2. olajšati poročanje Republike Slovenije Odboru za otrokove pravice Združenih narodov;

3. omogočiti polno, učinkovito uresničevanje zavez Slovenije izhajajočih iz Konvencije.

V skladu z zastavljenimi cilji ima vzpostavitev sistema kazalcev za spremljanje uresničevanja Konvencije širši družbeni pomen, saj omogoča vpogled v stanje položaja otrok in otrokovih pravic v Sloveniji mnogoterim deležnikom - političnim odločevalcem, oblikovalcem javnih politik, nevladnim organizacijam in zainteresirani javnosti. Ker Konvencija pokriva široko paleto pravic (od civilnih, političnih, ekonomskih, socialnih in kulturnih), to pomeni, da morajo biti kazalci zasnovani dovolj široko, da omogočajo celostni pogled na uresničevanje pravic, po drugi strani pa dovolj ozko, da omogočajo učinkovito evalvacijo vsakega posameznega področja pravic.

Pri tem je potrebno opozoriti na razliko med t.i družbenimi kazalci in t.i. kazalci uresničevanja otrokovih pravic.

Značilnosti družbenih kazalcev kakovosti življenja otrok (Ben-Arieh 2007):

- merijo nivo družbene razvitosti in ocenjujejo učinke javnih politik;
- merijo spremembe in trende na različnih družbenih področjih, s čimer so nepogrešljivo orodje oblikovanja javnih politik;
- izpostavljajo določene naraščajoče družbene probleme;
- služijo kot temelj odločitvam oblikovalcev javnih politik in političnim akterjem kot tudi drugim deležnikom pri implementaciji, spremljanju in evalvacijah javnih politik.

Značilnosti kazalcev otrokovih pravic (Pais 1999):

- merijo uresničevanje otrokovih pravic pri čemer posebej izpostavljajo specifične in prikrajšane družbene skupine;
- vedno odražajo princip »v najboljšo korist otroka«;
- upoštevajo otrokova stališča in pravico otrok do celostne participacije;
- posebno pozornost namenjajo razvoju otrokovih potencialov in sposobnosti;
- odražajo pravice iz Konvencije.

Družbeni kazalci kakovosti življenja otrok so torej usmerjeni na preverjanje splošne kakovosti življenja otrok, kazalci otrokovih pravic pa ožje na preverjanje uresničevanja njihovih pravic kot sledijo iz Konvencije. Kazalci otrokovih pravic so namenjeni merjenju učinkov, spremljanju delovanja institucij in odkrivanju problematičnih družbenih področjih, kjer so otrokove pravice najslabše oz. najpočasneje uresničujejo. To pomeni, da družbeni kazalci spremljajo položaj otrok v posamezni družbi, kazalci otrokovih pravic pa merijo interakcijo med državo in družbo na področjih, ki se nanašajo na otroke oz. na pravice otrok. Pri tem kazalci otrokovih pravic sledijo logiki, da je potrebno okrepiti nosilce pravic, v tem primeru otroke, in njihovo sposobnost, da uresničujejo (zahtevajo) svoje pravice. Na drugi strani ti kazalci spremljajo aktivnosti in delovanje tistih družbenih struktur, ki so zadolžene za vzpostavitev pogojev, ki omogočajo zaščito in uresničevanje otrokovih pravic. Temeljna usmeritev pri oblikovanju kazalcev je tako na pravicah otrok in obdobju otroštva. Ti kazalci so namenjeni osvetlitvi specifičnih izkušenj in statusa otrok kot tudi njihove raznovrstnost (starost, spol, etnično poreklo, invalidnost, posebne okoliščine itd.)

Obe vrsti kazalcev se do neke mere prekrivata, predvsem zaradi tega, ker nekateri družbeno-ekonomski pogoji, ki jih merijo kazalci kakovosti življenja otrok, šele omogočajo dejavno uresničevanje otrokovih pravic, ki jih merijo kazalci otrokovih pravic. Ker družbene kazalce kakovosti življenja otrok in mladine na nacionalni ravni že spremljamo v okviru Programa za otroke in mladino v Republiki Sloveniji 2006 - 2016, smo se pri vzpostavitvi novega sistema kazalcev otrokovih pravic osredotočili skoraj izključno na dimenzijo otrokovih pravic in zato pri selekciji kazalcev izpustili družbene kazalce. Podlaga za spremljanje obeh vrst kazalcev je informacijski sistem za spremljanje položaja otrok in mladine, ki ga letno posodabljam na v Otroški opazovalnici na Inštitutu RS za socialno varstvo.

Kazalci otrokovih pravic so oblikovani v skladu z mednarodno klasifikacijo kazalcev³, ki razlikuje med tremi vrstami kazalcev:

a) Strukturni kazalci

Strukturni kazalci se nanašajo na obstoj zakonodaje in njenih instrumentov kot tudi institucionalne ureditve ter proračunskih mehanizmov, ki so potrebni za uresničitev zavez iz Konvencije. Strukturni kazalci se tako osredotočajo na nacionalno zakonodajo, ki ureja področje določenih pravic, in na (ne)spoštovanje zavezujočih mednarodnih dokumentov s področja človekovih pravic. Služijo lahko kot odlično orodje za postavitve vmesnih ciljev pri uresničevanju Konvencije oz. pri oblikovanju t.i. akcijskih načrtov za doseganje končnih ciljev.

b) Procesni kazalci

Procesni kazalci služijo za spremljanje procesa implementacije uresničevanja otrokovih pravic na različnih področjih in doseganje vmesnih ciljev zastavljenih v različnih politikah, strategijah ipd. Merijo torej uspešnost aktivnosti javnih politik v procesu uresničevanje sprejetih obvez s področja otrokovih pravic. Odgovarjajo na vprašanje, v kolikšni meri je neka javna politika izvedena glede na zastavljene cilje.

c) Kazalci izidov

Ti kazalci merijo učinke politik, ukrepov in strategij države pri uresničevanju otrokovih pravic. Poleg tega skušajo meriti, ali in kako se je izboljšal položaj otrok, kjer je v središče postavljeno, v kolikšni meri ti izidi odražajo korist otroka. V primeru kazalcev izidov je potrebno poudariti, da ti v naši nalogi ne merijo končnih izidov oz. dolgoročnih vplivov različnih javnih politik, ampak se osredotočajo na kratkoročne učinke različnih aktivnosti za uresničevanje otrokovih pravic oz. na merjenje vmesnih ciljev. Tako zasnovani kazalci so lažje merljivi in posledično pripomorejo k lažjemu merjenju dolgotrajnih učinkov politik.

Pri strukturnih in procesnih kazalcih gre za kvalitativne kazalce, medtem ko so kazalci izidov praviloma kvantitativni.

³ Vir: UN-OHCHR's Report On Indicators For Promoting and Monitoring The Implementation Of Human Rights, HRM/MC/2008/3, 6. junij 2008; Developing Indicators for the Protection, Respect and Promotion of the Rights of the Child in the European Union. Agency for Fundamental Rights (FRA).

Kazalci so bili oblikovani glede na štiri temeljne principe iz Konvencije in sicer: participacija, nediskriminacija, »najboljša korist otroka« in razvojna naravnost pravic. Vsebinska podlaga za oblikovanje kazalcev so poleg temeljnih dokumentov Konvencije o uresničevanju otrokovih pravic⁴ in Svet po meri otrok⁵, še splošne smernice Odbora OZN za otrokove pravice za oblikovanje periodičnih poročil o uresničevanju Konvencije⁶, Sklepne ugotovitve Odbora OZN za otrokove pravice k Drugemu poročilu RS o sprejetih ukrepih za uresničevanje Konvencije o otrokovih pravicah⁷ in Tretje poročilo RS h Konvenciji o otrokovih pravicah⁸. Nabor kazalcev je oblikovan na podlagi vseh omenjenih dokumentov, zato nismo posebej navajali celotnega besedila posameznih členov Konvencije in smo navedli le področja in oštevilčene člene na katere se sklopi kazalcev nanašajo. Za boljšo preglednost je Konvencija priložena v Prilogi. Vsebinsko je nabor temeljnih kazalcev oblikovan glede na družbene in ekonomske okoliščine položaja otrok in uresničevanja njihovih pravic, ki so značilne za evropske države, pri tem pa smo upoštevali še specifikko Slovenije na podlagi ugotovitev in priporočil, ki jih je pri obravnavi Drugega poročila RS o sprejetih ukrepih za uresničevanje Konvencije o otrokovih pravicah, posebej izpostavil Odbor OZN za otrokove pravice. V skladu z definicijo otroka opredeljeno v Konvenciji, so kazalci opredeljeni za populacijo otrok v starostni kategoriji od 0-18 let.

Struktura in metodologija naloge, poleg prej opisane teoretske podlage oblikovanja kazalcev, sledi smernicam, ki jih je glede oblike in vsebine periodičnih poročil sprejel Odbor OZN za otrokove pravice⁹. V skladu z metodologijo oblikovanja in razvrščanja kazalcev so za vsako posamezno področje Konvencije oblikovani najprej kvalitativni in nato kvantitativni kazalci, pri vsakem kazalcu pa je opredeljena tudi vrsta kazalca.

⁴ Konvencija o otrokovih pravicah (OZN).

⁵ Svet po meri otrok. RS Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Unicef Slovenija, 2003.

⁶ Committee on the Rights of the Child, General Guidelines Regarding the Form and Content of Periodic Reports to be Submitted by States Parties under Article 44, Paragraph 1 (b), of the Convention, Adopted by the Committee at its thirty-ninth session on 3 June 2005.

⁷ Sklepne ugotovitve Odbora za otrokove pravice k Drugemu poročilu RS o sprejetih ukrepih za uresničevanje Konvencije o otrokovih pravicah. OZN, CRC/C/15/Add.230, 26.2.2004.

⁸ Tretje poročilo Republike Slovenije h Konvenciji o otrokovih pravicah. Delovno gradivo. 20.2.2009.

⁹ Committee on the Rights of the Child, General Guidelines Regarding the Form and Content of Periodic Reports to be Submitted by States Parties under Article 44, Paragraph 1 (b), of the Convention, Adopted by the Committee at its thirty-ninth session on 3 June 2005.

I. SPLOŠNI UKREPI URESNIČEVANJA (členi 4., 42. in 44., 6. odstavek)

1. Neodvisno spremljanje izvajanja Konvencije (členi 4., 42. in 44., 6. odstavek)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj neodvisnega nadzornega organa/varuha za otrokove pravice	strukturni
Obstoj nacionalnega programa za otroke in mladino	strukturni/procesni
Obstoj akcijskega načrta za izvajanje programa za otroke in mladino	procesni
Obstoj sistema rednega poročanja o uresničevanju akcijskega načrta za izvajanje programa za otroke in mladino	procesni
Obstoj posebnega organa za koordinacijo in spremljanje izvajanja Konvencije	strukturni
Vključenost nevladnih organizacij pri spremljanju uresničevanja Konvencije	procesni
Skladnost nacionalne zakonodaje s konvencijo	strukturni
Sistematično zbiranje in analiziranje podatkov za spremljanje in vrednotenje napredka pri izvajanju Konvencije	procesni
Obstoj izobraževanja o otrokovih pravicah in razširjanje informacij o konvenciji v šolah	procesni

Obstoj izobraževanja o otrokovih pravicah in konvenciji za vse, ki delajo z otroki (učitelji, sodniki, socialni delavci, državni uslužbenci itd)	procesni
Parlamentarna obravnava poročila o uresničevanju Konvencije	procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število izobraževanj o otrokovih pravicah in konvenciji za vse, ki delajo z otroki (učitelji, sodniki, socialni delavci, zdravstveni delavci, državni uslužbenci itd)	izid
Število izobraževanj o otrokovih pravicah in konvenciji v šolah	izid
Delež/višina proračunskih sredstev namenjenih otrokom po relevantnih področjih	izid

II. DEFINICIJA OTROKA (1. člen)

1. Definicija otroka (1. člen)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Definicija otroka v nacionalni zakonodaji	strukturni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število in delež otrok 0-18 let	statistični podatek

III. SPLOŠNA NAČELA (členi 2., 3., 6. in 12.)

1. Prepoved diskriminacije (2. člen)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj programov za izboljšanje položaja otrok manjšin/ranljivih skupin	procesni
Vključevanje otrok manjših/ ranljivih skupin v izobraževalni sistem	procesni
Prizadevanja za odpravo diskriminacije in negativnih stereotipov do otrok manjšin/ranljivih skupin	procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število programov za izboljšanje položaja otrok posameznih manjšin/ranljivih skupin	izid
Število in delež otrok posameznih manjših/ ranljivih skupin vključenih v izobraževalni sistem	izid

2. Spoštovanje otrokovih stališč (12. člen)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj zakonodaje, ki daje otrokom pravico izražanja svojih stališč v vseh postopkih in dejavnostih, ki jih zadevajo	strukturni
Udejanjanje pravice do zaslišanja otrok v vseh pravnih postopkih in procesih odločanja, ki jih zadevajo	procesni
Obstoj instituta zagovornika otroka	strukturni
Obstoj šolskega sistema, ki otrokom omogoča aktivno udeležbo pri upravljanju in oblikovanju učnega programa šole	procesni
Obstoj otroškega parlamenta	procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Starost, pri kateri lahko otroci izrazijo svoja stališča v postopkih in dejavnostih, ki jih zadevajo	strukturni
Starost, pri kateri imajo otroci pravico do zaslišanja v vseh pravnih postopkih in procesih odločanja, ki jih zadevajo	strukturni
Število otrok, ki so izrazili svoje stališče v postopkih in dejavnostih, ki jih zadevajo, glede na starost	izid
Število otrok, ki so bili zaslišani v vseh pravnih postopkih in procesih	izid

odločanja, ki jih zadevajo, glede na starost	
Število organizacij/društev namenjenih otrokom in mladini	izid
Število članov v organizacijah/društvih namenjenih otrokom in mladini	izid

IV. CIVILNE PRAVICE IN SVOBOŠČINE (členi 7., 8., 13.-17., 19. in 37. (a))

1. Registracija rojstev (7. člen)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Postopek registracije rojstev	strukturni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Delež registriranih rojstev	izid

2. Svoboda mišljenja, vesti in veroizpovedi (14. člen)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj zakonodaje, ki otrokom omogoča samostojno odločanje v	strukturni

povezavi z versko svobodo	
---------------------------	--

3. Dostop do informacij (člen 17.)

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število knjižnic, ki so dostopne otrokom	izid

4. Pravica, da noben otrok ni izpostavljen mučenju, krutemu, nečloveškemu ali ponižujočem ravnanju ali kaznovanju (člen 37. (a)) (Glej tudi področje: zloraba in zanemarjanje (členi 19., 39.))

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj nacionalnega programa za preprečevanja nasilja nad otroki/v družini	strukturni/procesni
Obstoj zakonodaje za preprečevanje nasilja nad otroki/v družini	strukturni
Obstoj programov za preprečevanje nasilja nad otroki/v družini	procesni
Obstoj programov/mreže pomoči žrtvam nasilja	procesni
Obstoj varnih hiš za žrtve nasilja	strukturni/procesni
Obstoj programov usposabljanja strokovnih delavcev za preprečevanja nasilja nad otroki/v družini	procesni

Obstoj programov za ozaveščanje o preprečevanju nasilja v družini in med vrstniki	procesni
Obstoj ukrepov za preprečevanje nasilja med vrstniki (v šolah)	procesni
Izvajanje vzgojno-izobraževalnih javnih kampanj o problematiki nasilja med vrstniki (v šolah)	procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število/delež otrok žrtev fizičnega nasilja	izid
Število/delež otrok žrtev psihičnega nasilja	izid
Število podanih kazenskih ovadb za kazniva dejanja nasilja nad otroki	izid
Število/delež pravnomočnih obsodb za kazniva dejanja nasilja nad otroki	izid
Število/delež otrok, ki so bivali v kriznih centrih za otroke	izid
Število žrtev nasilja nameščenih v varne hiše	izid
Kapacitete namestitev v varne hiše	izid
Število programov ali višina/delež sredstev namenjenih za preprečevanje nasilja nad otroki/v družini	izid

Število žrtev nasilja vključenih v programe pomoči žrtvam	izid
Število izvedenih izobraževanj ali višina sredstev namenjenih za strokovne delavce za preprečevanja nasilja v družini/nad otroki	izid
Število programov za ozaveščanje o preprečevanju nasilja v družini in med vrstniki	izid
Število programov ali višina/delež sredstev namenjenih za preprečevanje nasilja med vrstniki (v šolah)	izid

V. DRUŽINSKO OKOLJE TER NADOMESTNA VZGOJA IN VARSTVO (členi 5., 9.-11., 18. (1.-2. odst.), 19.-21., 25., 27. (4. odst.) in 39.

1. Podpora družinam (člena 5. in 18. (1. in 2. odst.))

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj zakonodaje, ki je osnovana na načelih »koristi za otroka« in »upoštevanju otrokovih stališč« kar zadeva družinsko okolje in alternativno skrb	strukturni
Obstoj storitev/programov za podporo družinam pri skrbi za otroke	procesni
Zagotavljanje stalnega izobraževanja osebja v centrih za	procesni

socialno delo za zagotavljanje pomoči otrokom in družinam	
---	--

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število storitev/programov za podporo družinam pri skrbi za otroke	izid
Število/delež otrok in družin, ki so vključeni v programe oz. deležni storitev podpore družinam pri skrbi za otroke	izid

2. Otroci, prikrajšani za družinsko okolje (členi 9. (1.-4. odst.), 20., 21., 25)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj zakonodaje o rejništvu in posvojitvi, ki zagotavlja otrokom pravico do informacij o svojem izvoru	strukturni
Obstoj zakonodaje glede pravice otrok, da ohranijo redne stike z obema staršema in drugimi sorodniki	strukturni
Obstoj ukrepov za zagotovitev učinkovitejše izvajanje zakonodaje o plačevanju preživnin	procesni
Obstoj nacionalnega registra otrok za posvoitev in družin, ki upošteva načelo koristi otroka	strukturni/procesni
Obstoj mehanizmov za spremljanje položaja otrok v rejništvu,	procesni

skrbništvu, zavodu in posvojenih otrok	
Zagotovitev interdisciplinarne obravnave v postopkih v zvezi z rejništvom in posvojitvami	procesni

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število/delež otrok v zavodih	izid
Število namestitev v družino z namenom posvojitve	izid
Število obravnavanih primerov priprave na posvojitev	izid
Število posvojenih otrok	izid
Število/delež mednarodnih posvojitvev	izid
Število obravnavanih primerov s področja urejanja preživnin	izid
Število otrok, ki prejemajo preživnino	izid
Število otrok nameščenih v rejniške družine	izid
Povprečno trajanje bivanja v rejniški družini	izid
Pogostost pregledovanja namestitve otrok v rejništvo, skrbništvo, zavod	izid
Število/delež vrnitve otrok iz rejniške družine v izvorno družino	izid
Število/delež prehodov iz rejništva	izid

v posvojitvev	
Število rejniških družin	izid
Število otrok v skrbništvu	izid

3. Zloraba in zanemarjanje (členi 19., 39.) Glej tudi področje: pravica, da noben otrok ni izpostavljen mučenju, krutemu, nečloveškemu ali ponižujočem ravnanju ali kaznovanju (člen 37. (a))

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj zakonodaje o preprečevanju nasilja v družini	strukturni
Obstoj programov pomoči žrtvam zlorabe, zanemarjanja in nasilja	procesni
Obstoj varnih hiš	strukturni/procesni
Obstoj interdisciplinarne ekipe, ki se ukvarja z zlorabo, zanemarjanjem in nasiljem nad otroki	procesni
Izvajanje izobraževanja za starše, učitelje, delavce organov pregona, socialne delavce, zdravstvene delavce in same otroke o tem, kako prepoznavati in reševati probleme zlorabe, zanemarjanja in nasilja	procesni
Izvajanje vzgojno-izobraževalnih javnih kampanj o negativnih posledicah slabega ravnanja z otroki	procesni
Obstoj zakonodaje, ki prepoveduje telesno kaznovanje otrok	strukturni

Izvajanje javnih kampanj za ozaveščanje o nenasilnih oblikah discipline	procesni
---	----------

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število/delež otrok, ki so žrtve zanemarjanja ali surovega ravnanja staršev ali skrbnikov	izid
Število/delež otrok, ki so žrtve spolnih zlorab staršev ali skrbnikov	izid
Število podanih kazenskih ovadb za kazniva dejanja spolne zlorabe otrok s strani staršev ali skrbnikov	izid
Število podanih kazenskih ovadb za kazniva dejanja zanemarjanja ali surovega ravnanja z otroci s strani staršev ali skrbnikov	izid
Število/delež pravnomočnih obsodb za kazniva dejanja spolne zlorabe otrok s strani staršev ali skrbnikov	izid
Število/delež pravnomočnih obsodb za kazniva dejanja zanemarjanja otrok s strani staršev ali skrbnikov	izid
Število/delež otrok žrtev spolne zlorabe ali nasilja s strani družinskih članov vključenih v programe pomoči žrtvam	izid
Število izvedenih izobraževanj za starše, učitelje, delavce organov pregona, socialne delavce, zdravstvene delavce in same otroke o tem kako prepoznavati in reševati probleme zlorabe,	izid

zanemarjanja in nasilja	
Število izvedenih vzgojno-izobraževalnih javnih kampanj o negativnih posledicah slabega ravnanja z otroki	izid
Število izvedenih javnih kampanj za ozaveščanje o nenasilnih oblikah discipline	izid

VI. OSNOVNO ZDRAVJE IN BLAGINJA (členi 6., 18. (3. odst.), 23., 24., 26., 27. (odst. 1.-3.))

1. Pravica do življenja in razvoja (6. člen (2. odst.))

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Zagotavljanje prenatalnega varstva nosečnic	procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Stopnja umrljivosti otrok mlajših od 5 let	izid
Stopnja umrljivosti otrok po starosti in spolu	izid
Podatki o vzrokih umrljivosti otrok	izid
Umrljivost mater ob porodu	izid

Podatki o vzrokih umrljivosti mater	izid
Podatki o vzrokih za smrt otrok	izid
Delež otrok z nizko porodno težo	izid

2. Otroci s posebnimi potrebami (23. člen)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj zakonodaje, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami	strukturni
Obstoj ukrepov za udejanjanje koncepta inkluzije	procesni
Prilagoditev vzgojno-izobraževalnih programov otrokom s posebnimi potrebami	procesni
Zagotavljanje ustrezne dodatne strokovne in fizične pomoči za otroke s posebnimi potrebami	procesni
Obstoj ukrepa nadomestila za izgubljeni dohodek za skrb za otroka s posebnimi potrebami	procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število otrok s posebnimi potrebami vključenih v redne programe predšolskega, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja	izid

glede na vrsto ovire	
Število otrok s posebnimi potrebami vključenih v prilagojene programe predšolskega, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja glede na vrsto ovire	izid
Število otrok s posebnimi potrebami, ki živijo v zavodih in domovih glede na vrsto ovire	izid
Izplačana sredstva za nego in varstvo otroka	izid
Število otrok, ki so prejemniki denarnega dodatka za nego in varstvo otrok	izid
Število prejemnikov nadomestila za izgubljeni dohodek za skrb za otroka s posebnimi potrebami	izid

3. Zdravje in zdravstvene storitve (24. člen)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Zagotavljanje preventivnih pregledov novorojenčkov, predšolskih in šolskih otrok	procesni
Obstoj programov, smernic in priporočil zdravega prehranjevanja v vzgojno izobraževalnih ustanovah	procesni
Obstoj programov promocije zdravega prehranjevanja in zdravega načina življenja med otroki	procesni
Obstoj preventivnih programov za	procesni

zmanjševanje poškodb pri otrocih	
Obstoj ukrepov za zmanjševanje števila poškodb v transportnih nezgodah	procesni
Obstoj ukrepov za zagotavljanje varnosti otrok v cestnem prometu	procesni
Obstoj ukrepov za zmanjševanje števila poškodb otrok doma in v prostem času	procesni
Obstoj ukrepov za zmanjševanje števila poškodb v vrtcih in šolah	procesni
Obstoj programov za preprečevanje zlorabe alkohola, drog in tobaka med otroki	procesni
Obstoj programov in ukrepov za preprečevanje samomora med otroki	procesni
Obstoj programov namenjenih otrokom za preprečevanje in zdravljenje problemov povezanih z zdravjem otrok (spolnost, odvisnost od dovoljenih in nedovoljenih drog, duševno zdravje ipd.)	procesni
Obstoj programov/ukrepov za izboljšanje zdravja otrok in mater iz ranljivih skupin (kot je romska skupnost)	procesni
Redno preverjanje onesnaženosti pitne vode	procesni
Redno preverjanje onesnaženosti zraka	procesni
Obstoj strategije/programov kemijske varnosti otrok	procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število pregledov v nosečnosti	izid
Delež nosečnic, vključenih v prenatalno in postnatalno zdravstveno varstvo	izid
Delež otrok, rojenih v porodnišnicah oz. pod ustreznim zdravstvenim nadzorom	izid
Delež mater, ki dojijo in povprečno trajanje dojenja	izid
Število preventivnih obiskov otrok v primarnem zdravstvenem varstvu	izid
Delež predšolskih in šolskih otrok polno cepljenih proti nalezljivim boleznim	izid
Število otrok okuženih z virusom HIV	izid
Stopnja umrljivosti otrok glede na starost in spol	izid
Stopnja umrljivosti otrok zaradi poškodb glede na starost in spol	izid
Število bolnišničnih obravnav in stopnja hospitalizacije otrok zaradi poškodb glede na starost in spol	izid
Število samomorov med otroki glede na starost in spol	izid
Delež otrok, ki imajo povečano telesno težo glede na starost in spol	izid

Delež otrok, ki so podhranjeni glede na starost in spol	izid
Delež otrok, ki dosegajo MVPA indeks glede na starost in spol	izid
Delež otrok, ki so telesno aktivni vsaj eno uro dnevno glede na starost in spol	izid
Delež otrok, ki vsak dan zajtrkujejo glede na starost in spol	izid
Delež otrok, ki vsak dan jedo sadje in zelenjavo glede na starost in spol	izid
Delež otrok, ki ocenjujejo svoje zdravstveno stanje kot slabo glede na starost in spol	izid
Delež otrok, ki pijejo alkoholne pijače vsak teden ali bolj pogosto glede na starost in spol	izid
Povprečna starost ob prvem pitju alkoholnih pijač in prvi opitosti	izid
Število zastrupitev med mladoletniki z alkoholom in drogami glede na starost in spol	izid
Delež otrok, ki so že poskusili mehke in trde droge glede na starost in spol	izid
Število odvisnikov od drog med mladoletniki	izid
Povprečna starost ob prvem kajenju	izid
Delež otrok, ki so kadarkoli kadili	izid
Delež otrok, ki kadijo vsak dan	izid

glede na starost in spol	
Število mladoletnih nosečnic	izid
Število splavov mladoletnic	izid
Število mladoletnic/mladoletnikov okuženih s spolno prenosljivimi boleznimi	izid
Število programov namenjenih otrokom za preprečevanje in zdravljenje problemov povezanih z zdravjem otrok (spolnost, odvisnost od dovoljenih in nedovoljenih drog, duševno zdravje ipd.)	izid
Delež dojenih otrok	izid
Delež gospodinjstev brez dostopa do pitne vode	izid

4. Socialno in otroško varstvo (člena 26. in 18. (odst. 3.)) in življenjski standard (27. člen (odst. 1.-3.))

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj nacionalnega programa za boj proti revščini in socialni izključenosti	procesni
Obstoj akcijskega načrta za boj proti revščini in socialni izključenosti	procesni
Obstoj sistema za spremljanje uresničevanja akcijskega načrta za boj proti revščini in socialni izključenosti	procesni

Obstoj posebnih programov/ukrepov za zmanjševanje revščine in socialne izključenosti med ranljivimi skupinami (Romi, matere samohranilke)	procesni
---	----------

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število programov za zmanjševanje revščine in socialne izključenosti namenjenih ranljivimi skupinam (matere samohranilke, Romi)	izid
Razpršenost okrog praga tveganja revščine (40%) otrok v starosti od 0 do 18 let	izid
Število prejemnikov denarnih socialnih pomoči glede na tip družine (enostarševska, dvostarševska) in število otrok	izid
Stopnja tveganja revščine celotne populacije	izid
Stopnja tveganja revščine družin z otroki glede na tip družine (enostarševska, dvostarševska) in število otrok	izid
Izdatki za socialne prejemke po področjih socialne zaščite kot delež BDP	izid

VII. IZOBRAŽEVANJE, REKREACIJA IN KULTURA (členi 28., 29. in 31.)

1. Izobraževanje, rekreacija in kultura (členi 28., 29. in 31.)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj ukrepov/programov za zmanjševanje osipa v srednješolskem izobraževanju	procesni
Vključenost izobraževanja o človekovih pravicah in pravic otrok v učne programe na osnovnošolski in srednješolski ravni	procesni
Vključenost izobraževanja o človekovih pravicah in pravic otrok v učne programe univerzitetnega študija za bodoče učitelje	procesni
Obstoj sistema evalvacije kakovosti v izobraževanju	procesni
Opravljena evalvacija kakovosti v izobraževanju	procesni
Obstoj programov sodelovanja šol z okoljem (starši, lokalno skupnostjo, nevladnimi organizacijami ipd.)	procesni
Obstoj programov neformalnega izobraževanja za otroke in mladino	procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število programov za zmanjševanje osipa v srednješolskem izobraževanju	izid
Število programov sodelovanja šol z okoljem (starši, lokalno skupnostjo, nevladnimi organizacijami ipd.)	izid
Število programov neformalnega izobraževanja za otroke in mladino	izid
Število/delež otrok vključenih v predšolsko izobraževanje glede na starost	izid
Število/delež mladih vključenih v srednješolsko izobraževanje glede na vrsto izobraževanja	izid
Osip na ravni osnovnošolskega izobraževanja	izid
Osip na ravni srednješolskega izobraževanja glede na vrsto programov	izid
Delež mladih od 18 do 24, ki niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje in imajo dokončano največ OŠ	izid
Razmerje med učenci in učitelji na ravni osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja	izid
Delež BDP, namenjen vzgoji in izobraževanju	izid
Število programov neformalnega izobraževanja za otroke in mladino	izid

Število/delež otrok in mladostnikov vključenih v programe neformalnega izobraževanja	izid
--	------

VIII. POSEBNI VARSTVENI UKREPI (členi 22., 30., 32.-36., 37.(b)-(d), 38., 39. in 40.)

1. Otroci v izrednih razmerah (begunski in notranje razseljeni otroci) (22. člen)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj zakonodaje o mednarodni zaščiti, ki zagotavlja posebno nego in skrb za otroke begunce in prosilce za azil	strukturni
Zagotavljanje osnovne oskrbe in nastanitve za otroke begunce in prosilce za azil	procesni
Obstoj posebnih oddelkov za otroke in družine v sprejemnih centrih za begunce in prosilce za azil	procesni
Zagotavljanje zdravstvenega varstva za otroke begunce in prosilce za azil	procesni
Zagotavljanje izobraževanja na osnovnošolski in srednješolski ravni za otroke begunce in prosilce za azil	procesni
Zagotavljanje pravic iz naslova socialnega varstva za otroke begunce in prosilce za azil	procesni

Zagotavljanje prednostne obravnave primerov v katere so vpleteni otroci begunci in prosilci za azil	procesni
Imenovanje zakonitega skrbnika za otroke brez spremstva	strukturni/procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število otrok beguncev	izid
Število otrok, prosilcev za azil	izid
Število otrok brez spremstva	izid
Število otrok brez spremstva, ki so pridobili status azilanta	izid
Število/delež otrok prosilcev za azil in beguncev, ki so vključeni v redno izobraževanje	izid
Število/delež otrok prosilcev za azil in beguncev, ki imajo zagotovljeno zdravstveno varstvo	izid
Število/delež otrok prosilcev za azil in beguncev, ki imajo zagotovljene pravice iz naslova socialnega varstva	izid

2. Delovanje sodstva za mladoletnike (člena 37. in 40.)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca

Obstoj zakonodaje, ki posebej opredeljuje pravice otrok in mladoletnih v kazenskem pravu	strukturni
Obstoj zakonodaje, ki policistom omejuje ravnanje, ko gre za otroke in mladoletne in, ki predvideva postopek pritožb	strukturni
Zagotavljanje posebnega rednega izobraževanja policistov za ravnanje z otroki in mladoletniki	procesni
Obstoj programov socialne rehabilitacije za mladoletne prestopnike	procesni
Obstoj vzgojnih zavodov in prevzgojnih domov za mladoletnike	strukturni/procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število izvedenih izobraževanj za policiste za ravnanje z otroki in mladoletniki	izid
Število pridržanj, ki jih je zoper mladoletnike odredila policija in povprečno trajanje pridržanj	izid
Število priprtih mladoletnikov in povprečno trajanje pripora	izid
Število prekrškov in kaznivih dejanj mladoletnih glede na vrsto prekrška/kaznivega dejanja	izid
Število osumljenih in obravnavanih mladoletnikov zaradi prekrškov in kaznivih dejanj glede na vrsto prekrška/kaznivega dejanja in	izid

glede na starost	
Število obsojenih mladoletnih oseb, katerim je bil izrečen vzgojni ukrep ali kazen glede na vrsto kazenskih sankcij	izid
Število mladoletnikov v vzgojnih zavodih in prevzgojnih domovih in povprečna dolžina bivanja	izid
Število izrečenih mladoletniških zaporov	izid
Število vzgojnih zavodov in prevzgojnih domov za mladoletnike	izid
Število mladoletnikov prestopnikov vključenih v programe socialne rehabilitacije	izid
Število ponovitev kaznivega dejanja mladoletnikov	izid

3. Zloraba drog (33. člen)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj nacionalnega programa za področje drog	strukturni/procesni
Obstoj programov preventivne dejavnosti na področju drog	procesni
Obstoj programov celostne rehabilitacije odvisnikov od drog	procesni
Obstoj programov celostne rehabilitacije odvisnikov od drog, ki so posebej namenjeni mladoletnikom	procesni

Obstoj programov za zmanjševanja škodljivih posledic drog	procesni
Obstoj programov za zmanjševanja škodljivih posledic drog, ki so posebej namenjeni mladoletnikom	procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število programov preventivne dejavnosti na področju drog	izid
Število programov celostne rehabilitacije odvisnikov od drog	izid
Število programov celostne rehabilitacije odvisnikov od drog, ki so posebej namenjeni mladoletnikom	izid
Število programov za zmanjševanje škodljivih posledic drog, ki so posebej namenjeni mladoletnikom	izid
Število mladoletnikov, ki so že poskusili nedovoljene droge glede na vrsto droge in starost	izid
Število mladoletnih odvisnikov od alkohola	izid
Število mladoletnih odvisnikov od nedovoljenih drog	izid
Število mladoletnih odvisnikov od alkohola in nedovoljenih drog vključenih v programe celostne rehabilitacije	izid
Število mladoletnih odvisnikov od	izid

alkohola in nedovoljenih drog vključenih v programe celostne rehabilitacije, ki so posebej namenjeni mladim	
---	--

4. Spolno izkoriščanje in trgovina z ljudmi (34. člen)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj zakonodaje, ki prepoveduje trgovino z ljudmi, vključno z namenom prostitucije in drugo izkoriščanje	strukturni
Obstoj zakonodaje, ki varuje otroke pred zlorabami na internetu	strukturni
Obstoj zakonodaje o otroški pornografiji in spolnem turizmu	strukturni
Opravljen študij presoje narave in presoje problematike spolnega izkoriščanja in trgovine z ljudmi	procesni
Obstoj zakonodaje o kazenskem preganjanju zaradi zlorabe otrok, zagrešene v tujini	strukturni
Obstoj usposabljanja za uslužbenca na mejnih prehodih z namenom preprečevanja trgovine z otroki in spoštovanja njihovega dostojanstva	procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Število otrok žrtev spolnega izkoriščanja, prostitucije,	izid

pornografije in trgovine z ljudmi	
Število uslužbencev na mejnih prehodih, ki so bili vključeni v usposabljanja z namenom preprečevanja trgovine z otroki in spoštovanja njihovega dostojanstva	izid
Število izvedenih usposabljanj za uslužbenca na mejnih prehodih z namenom preprečevanja trgovine z otroki in spoštovanja njihovega dostojanstva	izid

5. Otroci, ki so pripadniki narodnostnih manjšin (30.)

Kvalitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Obstoj zakonodaje na področju pravic etničnih in narodnostnih manjšin	strukturni
Obstoj ukrepov za zagotavljanje pravic otrok, pripadnikov etničnih in narodnostnih manjšin na vseh področjih	procesni
Obstoj programov za otroke z namenom razvijanja kulturne zavesti in medkulturnega dialoga	procesni
Obstoj kulturnih programov etničnih in narodnostnih manjšin vezanih na uresničevanje Konvencije	procesni

Kvantitativni kazalci	
Kazalec	Vrsta kazalca
Višina/delež sredstev za programe za otroke in mladino z namenom razvijanja kulturne zavesti in medkulturnega dialoga	izid
Število izvedenih programov za otroke in mladino z namenom razvijanja kulturne zavesti in medkulturnega dialoga	izid
Višina/delež sredstev namenjenih za kulturne programe etničnih in narodnostnih manjšin vezanih na uresničevanje Konvencije	izid
Število izvedenih kulturnih programov etničnih in narodnostnih manjšin vezanih na uresničevanje Konvencije	izid

LITERATURA

Ben-Arieh A. (2007): The Child Indicators Movement: Past, Present and Future. Dostopno na: <http://www.childindicators.org/docs/2.ppt#256,1>, The Child Indicators movement: past, present and future, 7. 11. 2009.

Committee on the Rights of the Child, General Guidelines Regarding the Form and Content of Periodic Reports to be Submitted by States Parties under Article 44, Paragraph 1 (b), of the Convention, Adopted by the Committee at its thirty-ninth session on 3 June 2005.

Developing Indicators for the Protection, Respect and Promotion of the Rights of the Child in the European Union. Agency for Fundamental Rights (FRA). Dostopno na: http://fra.europa.eu/fraWebsite/attachments/RightsOfChild_summary-report_en.pdf, 19. 10. 2009.

Ennew J. (1997): Monitoring Children's Rights: Indicators for Children Rights Project. Dostopno na: <http://www.child-abuse.com/childhouse/childwatch/cwi/projects/indicators/monitoring/monitoring.html#del11>, 12. 11. 2009

Kamerman S., Phipps S. and Ben-Arieh A. (2009): From Child Welfare to Children Well-Being: The Child Indicators Perspective. Springer Netherlands.

Konvencija o otrokovih pravicah (OZN). Dostopno na: <http://www.varuh-rs.si/pravni-okvir-in-pristojnosti/mednarodni-pravni-akti-s-podrocja-clovekovih-pravic/organizacija-zdruzenih-narodov/konvencija-o-otrokovih-pravicah-ozn/#c69>, 12. 11. 2009.

Pais M. S. (1999): The Challenge of Monitoring the Observance of the Convention on the Rights of the Child. In Proceedings of the 52nd Session of the International Statistical Institute, Invited Papers, Book 2, 477- 480. Helsinki, Finland.

Sans H. O. (2005): *Human Rights Indicators. Purpose and Validity* Paper for Turko/ Abo Expert Meeting on Human Rights Indicators, Finland, 10-13 March 2005

Sklepne ugotovitve Odbora za otrokove pravice k Drugemu poročilu RS o sprejetih ukrepih za uresničevanje Konvencije o otrokovih. OZN, CRC/C/15/Add.230, 26.2.2004. Dostopno na:

[http://www.mzz.gov.si/fileadmin/pageuploads/Zunanja_politika/CP/Zbornik/V. CRC - sklepne ugotovitve Odbora k Drugemu periodičnemu poročilu.pdf](http://www.mzz.gov.si/fileadmin/pageuploads/Zunanja_politika/CP/Zbornik/V. CRC - sklepne_ugotovitve_Odbora_k_Drugemu_periodicnemu_porocilu.pdf), 10.1.2009.

Svet po meri otrok. RS Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Unicef Slovenija, 2003.

Tretje poročilo Republike Slovenije h Konvenciji o otrokovih pravicah. Delovno gradivo. 20.2.2009.

UN-OHCHR's Report On Indicators For Promoting and Monitoring The Implementation Of Human Rights, HRM/MC/2008/3, 6. junij 2008. Dostopno na: <http://www2.ohchr.org/english/bodies/icm-mc/docs/HRI.MC.2008.3EN.pdf>, 11.8.2009.

PRILOGA: KONVENCIJA O OTROKOVIH PRAVICAH